

KURJER PODHALAŃSKI

Ceny ogłoszeń:

Ogłoszenia zwykłe za 1 mm. 20 gr., nadesłane 40 gr., w tekście 60 gr. przed tekst. red. 80 gr. Tabele lub zestawienia cyfrowe o 20% droższe. Zagraniczne o 50% droższe. Kolumny ogł. zwykłe składają się z 4 szpalt. Biura ogłoszeń otrzymują rabat wedle umowy. Osobom prywatnym udziela się przy wielorazowych ogł. odpowiedniego opustu.

Prenumerata:

miejskowa wraz z dostawą do domu zł. 1.— miesięcznie,
zamiejscowa 1 zł. 20 gr. miesięcznie.
Konto czekowe: P. K. O. 406.425.

Godziny redakcyjne: codziennie od 5—7 pop.

Adres Redakcji i Administracji:
Nowy Sącz Jagiellońska 29. Telefon 58.

Własne oddziały redakcyjne na całym Podhalu.
Rękopisów nie zwraca się.

Rok IV.

Nowy Sącz, niedziela dnia 21 kwietnia 1929.

Nr. 16.

PO PRZESILENIU.

Wiadomość o oficjalnym przesileniu gabinetowym niemal zbiegła się z wiadomością o jego zażegnaniu, o utworzeniu nowego rządu będącego poniekąd rekonstrukcją rządu prof. Bartla ze względu na szereg ministrów pozostających na swych stanowiskach. Obecnie niemal już od tygodnia mamy nowy rząd dr. Świtalskiego przed którym stoi szereg bardzo doniosłych zadań. Bodaj, że najważniejszym z tych zadań będą sprawy gospodarcze. Jak trafnie ktoś powiedział „Tu nie chodzi o spełnienie tych czynnych postulatów ze strony tych czy innych sfer, lecz o stworzenie atmosfery spokoju dla pracy, atmosfery, która jest konieczną, jeśli ta praca ma prosperować naprawdę“. To są niewątpliwie sprawy odnoszące się do całości interesu państwa, wywierające decydujący wpływ na stosunki społeczne, a niewątpliwie też i polityczne i oddziaływujące na wszystkie dziedziny naszego życia. Uporządkowane stosunki gospodarcze to wytrącenie z rąk broni przeciwnikom obecnego regim'u.

Ten wzgląd na całość interesów państwa miały niewątpliwie w dużym stopniu poprzednie rządy pomajowe dr. Bartla i Marszałka Piłsudskiego. Obecnie jednak ogólna sytuacja wymaga otaczania tych dziedzin życia jeszcze większą pieczołowitością. Faktem ogólnie znanym jest dziś ponowna depresja i stagnacja życia gospodarczego, a w szczególności finansowego, Europy, która z natury rzerzy dotknąć musi i już dotyka też nas znajdujących się pod tym względem w położeniu niekorzystniejszym od wielu

innych państw. Chociaż nie mamy żadnych bezpośrednich powodów do żywienia jakichś obaw pod tym względem — to jednak właściwością zapobiegliwego i mądrego gospodarza jest być przygotowanym na te trudności i im przeciwdziałać zawczasu.

Prawda, że unormowaniu stosunków gospodarczych sprzyja konsolidacja polityczna i nawzajem, a bowiem oba te zagadnienia zaczepiają się wzajemnie i oddziaływują na siebie. Jednak pod tym względem widoki na konsolidację polityczną ze względu na najnowsze zaognienie stosunków między Rządem alsejmem są niewesołe i nie roją nadziei rychłej poprawy. Ten też fakt powinien miarodajne czynniki gospodarcze, a przede wszystkim nowy Rząd skłonić do należytego i tem troskliwszego traktowania tych zagadnień i do stawiania ich stale na pierwszym miejscu, a pomyślnie ich rozwiązanie będzie zwycięską ogniwą dającą rękojmię, że nowy rząd zdoła i inne zagadnienia pomyślnie rozwiązać. Niektórzy członkowie tego rządu znani są ze swej uprzedniej pracy w dziedzinie gospodarczej, a to jest pomyślnym zadatkiem, że pełnią oni życie gospodarcze i jego rozwój na dobre tory, wskazane już poniekąd działalnością ostatnich rządów.

W rozwoju naszej rodzimej wytwórczości musi nastąpić pewność stosunków kierowania jedynie względem na dobro ogółu.

Te też hasła winny być — sądzimy — przewodnią w działalności nowego Rządu.

się ta liczba dzisiaj do 31.000) Wzrosła także w tym czasie ilość zakładów przemysłowych przynajmniej o 50 proc.

Najważniejszym jednak dla rentowności tej kolei jest ogromny wzrost kuracjuszy w Szczawnicy tudzież kuracjuszy i letników w Krościenku i licznych wsiach, położonych pobliżu projektowanej linii kolejowej.

Liczba kuracjuszy w samej Szczawnicy dochodzi w r. 1928 do 8000, nie licząc w to oczywiście przejezdnych. Liczba ta byłaby znacznie większa, gdyby Szczawnica mogła dać kuracjom to, czego przedewszystkiem kuracjusze wymagają tj. należyte mieszkanie. Szczawnica jednak z powodu braku materiałów budowlanych (cegła, wapno, cement, żelazo) i braku surowców do wyrobu tych materiałów rozbudować się nie może bez kolei, gdyż transport tych materiałów z odległego o przeszło 50 km. Nowego Sącza lub o przeszło 40 km. Starego Sącza jest bardzo drogi, przy cegle wynosi on przeszło 120 proc. wartości cegły.

To co się wyżej nadmienilo o Szczawnicy, odnosi się także do Krościenka posiadającego znakomite wody mineralne i bardzo dużą liczbę kuracjuszy, dochodzącą w r. 1928 do 4000 i bardzo dużą liczbę letników.

Odnosi się to także do licznych wsi położonych w pobliżu projektowanej linii kolejowej.

Nie dysponujemy ścisłymi datami, odnoszącymi się do ruchu ludności i towarów na drodze z Nowego Sącza do Szczawnicy. Wiemy tylko napewno, że ruch ten jest bardzo wielki, że wzrasta się corocznie i to bardzo znacznie.

Sprawy te badał już w tym roku z urzędu delegat Krakowskiej Dyrekcji Koleji Państwowych, a wyniki jego badania będą niewątpliwie przedłożone na najbliższym posiedzeniu Rady Kolejowej. Jesteśmy pewni, że badania powyższe wypadną na korzyść projektowanej linii Kolejowej, a tu zaznaczamy jeszcze, że ruch osobowy i towarowy a przede wszystkim towarowy wzmoże się kilkakrotnie, jeżeli się będzie odbywał koleją zamiast jak obecnie furmankami samochodami.

Powstanie wtedy nieistniejący dzisiaj lub istniejący tylko w bardzo małej mierze wywóz z Nowego Sącza do Szczawnicy i okolicznych wsi cegły, idący w setki wagonów rocznie wywóz materiałów budowlanych jak dachówka, wyroby cementowne stolarskie cement, i żelazo.

Z Krościenka natomiast powstanie nie brany wcale w rachubę przy poprzednich obliczeniach, idący w dziesiątki tysięcy wagonów rocznie, wywóz kamienia brukowego i tłuczni pierwszorzędnej jakości z kamieniołomów na górę Wzór w Kluszkowcach, odległych o 7 km. od Krościenka, które to kamieniołomy dla braku kolei nie mogą się rozwinąć i wywozić tylko dzisiaj kamień brukowy w małych ilościach furmankami do Nowego Targu lub do Nowego Sącza, nie mogą natomiast wywieźć znakomitego szutru, bo drogi transport furmankami i brak tychże na wywóz nie pozwalają.

Niektóre koła mieszkańców Podhala chciałyby przeforsować na pierwsze miejsce projekt budowy kolei nie z Nowego Sącza lecz z Nowego Targu do Szczawnicy. Starania zaś swoje w tym kierunku motywują, istnienie wyżej wspomnianych kamieniołomów.

Odnosząc do tych starań zauważyć musimy, że linia Nowy Targ Szczawnica będzie miała tylko turystyczne znaczenie i bardzo wielką ilość miast dużych jak Tarnów, Przemyśl, Jarosław, Lwów, Lublin byłyby

O budowę kolei Nowy Sącz-Szczawnica

Gmina Nowego Sącza wystąpiła do Rady kolejowej z memorjałem przedstawiającym konieczność przyspieszenia zaniechanej sprawy budowy kolei Nowy Sącz — Szczawnica z którego do memorjału podajemy poniżej najważniejsze argumenty przemawiające za budową linii i jej rentowności

REDAKCJA.

Sprawa budowy linii kolejowej z Nowego Sącza do Szczawnicy ciągnie się już od lat przeszło 30-tu

Już w roku 1901. sprawa ta posunięta była tak daleko, że w roku tym wydano najdokładniejsze, obejmujące kilka arkuszy, drukowane obliczenie rentowności tej linii kolejowej.

Obliczenie to, dokonane bardzo ostrożnie po przeprowadzeniu długotrwałych, szczegółowych bardzo sumiennych badań przez bardzo skrupulatnych fachowców oparte na danych statystycznych z okolicy, przylegającej do projektowanej linii kolejowej wykazuje rentowność tej linii na 125.000 K. rocznie.

Dalsza historia tej sprawy zakończyła się w ten sposób, że projekt budowy linii kolejowej Nowy Sącz Szczawnica bez przeprowadzenia nad nim jakiegokolwiek dyskusji na posiedzeniu Komitetu nowobudujących się kolei dnia 4. października 1928 r. został zepchnięty z pierwszego niegdyś miejsca na miejsce 19-te tj. ostatnie.

Biorąc jednak na uwagę, tę okoliczność, że przy ustaleniu kolejności realizacji projektów kolejowych powinny decydować obok względów strategicznych przede wszystkim względy na rentowność i względy na ekonomiczny rozwój znaczniejszej polaci kraju, przy-

chodzimy do przekonania, że krzywdą się stała ludności kilku miast i powiatów przez tak macosze potraktowanie projektu linii kolejowej Nowy Sącz — Szczawnica.

Względów strategicznych — jako nie fachowcy — oceniać nie będziemy. Zaznaczyć jednak musimy, że nawet laikowi w tych sprawach jest widoczne, że kolej ta, mająca dochodzić do granicy Państwa ma dzisiaj wielkie znaczenie strategiczne.

Odnosząc do rentowności powyższej linii kolejowej zauważymy, że wykazują ją sumiennie obliczenia z r. 1901. (o czym wspominam na wstępie). Wykazują ją także późniejsze badania i obliczenia i na ich podstawie Sejm Galicyjski w r. 1911. a Parlament austriacki (wrogi byłej Galicji) uchwałą z października 1912. stawia budowę tej kolei z 10-ciu innych kolei lokalnych na pierwszym miejscu.

Od tego czasu zmieniły się stosunki tylko na korzyść dla rentowności w mowie będącej kolei.

Wzrosła bardzo znaczna liczba mieszkańców zarówno w mieście Nowym Sączu jak i w powiatach zainteresowanych budową tej kolei. (Wzrost mieszkańców w mieście Nowym Sączu dochodzi do 100 pr. albowiem z 15.750 mieszkańców w r. 1901 podniósł

narazone na znacznie większe koszty transportu kamienia z Kluszkowic, gdyby tenże odbywał się drogą okrężną na Nowy Targ niż krótszą znacznie drogą na Nowy Sącz. Nie negując potrzeby linii kolejowej Nowy Targ — Szczawnica zaznaczamy jeszcze raz, że względy rentowności i gospodarcze przemawiają za budową pierwszym rzędzie linii kolejowej Nowy Sącz — Szczawnica i że linia ta lepiej i znacznie większej liczby mieszkańców potrzeby zaspokoii.

Zaznaczyć jeszcze musimy, że zarówno Szczawnica jak i Krościenko tudzież okoliczne wsi nimo dalszej odległości od Nowego Sącza aniżeli do Nowego Targu i mimo przynależności do powiatu Nowotarskiego ciągną ku Nowemu Sączowi i tu lub w Starym Sączu zaopatrują się we wszystkie towary. Jest to rzecz zupełnie naturalna, jeżeli się zważy, że Nowy Sącz leży w żyznym częściowo powiecie i w sąsiedztwie żyznych powiatów, że przemysł i handel jest bardziej rozwinięty niż w Nowym Targu, że Nowy Sącz zdawien dawna uważany jest za stolicę Podhala.

To ciążenie ku Nowemu Sączowi i zależność od niego wzmocni się znacznie po ukończeniu w br. rozbudowy reżni, budowy chłodni wraz fabryką lodu sztucznego, które te budowy prowadzone są także w tym celu by móc zaopatrywać w dobre mięso i jarzyny okoliczne miejscowości kuracyjne.

Przytoczone wyżej okoliczności nie pozwalają

wątpić ani na chwilę, o rentowności linii kolejowej Nowy Sącz — Szczawnica.

Ale i względy ekonomiczne dużej polaci Kraju, która z kolei tej będzie korzystać przemawiają za jej jaknajrychlejszą budową.

Ożywi się wtedy ruch turystyczny i najpiękniejsza okolica Polski Pieniny, tudzież posiadające bardzo wielkie znaczenie kuracyjne Szczawnica, Krościenko i bardzo liczne letniska w ich okolicy zostaną udostępnione szerokim masom.

Da się możność rozbudowy Szczawnicy, wprowadzenia nowoczesnych a koniecznych instytucji (wodoociąg i kanały) rozbuduje się Krościenko i liczne letniska a przez ruch budowlany otrzymają pracę liczne rzesze bezrobotnych.

Rozbudują się kamieniołomy w Kluszkowcach dadzą pracę biednej ludności i będą mogły zaspokoii potrzeby licznych miast, materiałem brukowym i tncznem pierwszorzędnej jakości.

Powstanie w okolicy przysięłej kolei projektowana już od dawna fabryka celulozy, która da utrzymanie znaczniejszej liczbie robotników i powstrzyma wywóz surowego materiału drzewnego za granicę.

Ludność Szczawnicy i okolicznych wsi będzie mogła skutkiem tańszego transportu zaopatrywać się po tańszych cenach w środki żywności, miszkańcy miasta natomiast w drzewo opałowe i budowlane.

technie zabezpieczone, przyczem Rada zastrzegła sobie przedłożenia do ostatniej aprobaty gotowego kontraktu przed jego podpisaniem.

Uzyskana cena kupna użytą zostanie na cele inwestycyjne chłodni i elektrowni.

Wobec niemożności uzyskania przez miasto długoterminowej pożyczki na inwestycje, postawiono zaciągnąć pożyczkę krótkoterminową w kwocie 200.000 zł. w Kasie Oszczędności.

Trwający od blisko 2 lat zarządek między Gminą a Kasą Chorych został nareszcie zlikwidowany. Jak wiadomo sporną była kwestja czy Magistrat obowiązany jest ubezpieczyć swych robotników w Kasie Chorych. Zanim spór ten został rozstrzygnięty i to na korzyść Kasy Chorych, należność tejże Kasy z tytułu wkładek miesięcznych wraz z procentami zwłoki urosła do kwoty 40.000 zł. Wobec tego zawarł Magistrat z Kasą Chorych ugodę mocą której na zupełne zaspokojenie pretensji wypłacił jej kwotę 23.000 zł. Ugoda tę Rada miejska zatwierdziła.

Na prośbę Towarzystwa Szkoły Ludowej im. Wyspiańskiego o bezpłatne odstąpienie placu pod budowę szkoły żeńskiej, Rada miejska uchwaliła odstąpić bezpłatnie na powyższy cel około 1.500 m² placu a to przy placu im. Dąbrowskiego. W dalszym ciągu uchwaliła Rada miejska przystąpić do regulacji dzisiejszej ul. Batorego, która odtąd nazywać się będzie aleją Batorego. Wedle planu regulacyjnego aleja ta zaczynać się będzie przy dworcu kolejowym i sięgać będzie aż do ulicy Mickiewicza.

Wobec nie przygotowania przez Komisję rozbudowy przepisów miejscowych do ustawy o prawie budowlanem sprawa ta nie była rozpatrywana. Natomiast uchwalono regulamin co do obowiązku utrzymywania przez właścicieli realności skrzynek na popiół.

Celem należytego rozszerzenia ulicy Lwowskiej przyjęto bezpła nie skrawki gruntu od probostwa rzymsko — katolickiego, Walerjana Zaroffego i Katolickiej taniej kuchni.

Wedle obowiązujących przepisów mogły być obecnie w obrębie miasta wznoszone jedynie budynki co najmniej piętrowe. Przepis ten tamował po części ruch budowlany. Celem umożliwienia z jednej strony osobom mniej za możnym wybudowanie własnych domów z drugiej zaś strony celem zabudowania ul. Sienkiewicza, uchwaliła Rada miejska zmianę przepisów budowlanych z tem, że zezwoliła by przy powyższej ulicy wznoszone były budynki parterowe których atoli fundamenta muszą być tej grubości by ewentualnie można było w każdym czasie skutecznie na nich nadbudowę piętra.

Na prośbę ludności zamieszkalej w Dąbrówce oraz t. zw. Helenie, postawiono zwrócić się do Władz kolejowych o zatrzymanie pociągów osobowych przy budkach Nr. 74 i 123.

Reskrypt tymczasowego Zarządu powiatu w sprawie wprowadzenia w Nowym Sączu ustawy o nadzorze nad buhajami zatwierdziła Rada miejska odmownie, wychodząc z założenia, że miejscowe potrzeby nie wymagają wprowadzenia w życie tej ustawy.

Wobec wyjścia rozporządzenia Min. Spraw Wewnętrznych ujednolajniającego wygląd pieczęci gminnych w myśl którego gminy używać mają pieczęci okrągłych z godłem państwowem i herbem Województwa postawiono zwrócić się do tegoż Ministerstwa z prośbą by miasto Nowy Sącz mogło w dalszym ciągu używać w swych pieczęciach herbu miasta Nowego Sącza a to ze względu na jego przeszłość historyczną.

Na wniosek Magistratu odpisano całemu szeregowi osób należących za prąd elektryczny a to wobec stwierdzenia niemożności zapłaty z powodu ubóstwa.

Prośbie aptekarza Zeinera o zezwolenie mu na otwarcie apteki w Nowym Sączu postanowiono odmówić, a to wobec braku potrzeby kreowania nowej

Posiedzenie Rady miejskiej w Nowym Sączu.

Dnia 11 bm. odbyło się pod przewodnictwem prez. Dr. Sichrawy zwyczajne posiedzenie Rady Miejskiej z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawa sprzedaży miejskiego kamieniołomu w Kluszkowcach.

2) Sprawa zaciągnięcia pożyczki w Kasie Oszczędności miasta Nowego Sącza na wydatki inwestycyjne.

3) Zatwierdzenie ugody z Kasą chorych co do jej pretensji z tytułu zaległych opłat za pracowników miejskich.

4) Prośba T. S. L. im. Wyspiańskiego o bezpłatne odstąpienie placu pod budowę szkoły przemysłowej żeńskiej i sprawa regulacji ulicy Batorego.

5) Sprawa przepisów miejscowych do ustawy o prawie budowlanem o sporządzeniu planów budowlanych i wyznaczenie dzielnicy miasta pod zabudowania fabryczne.

6) Przyjęcie bezpłatnie skrawków gruntu od Probostwa rzym. kat., Taniej Kuchni i Walerjana Zaroffego pod rozszerzenie ulicy Lwowskiej.

7) Sprawa zabudowywania ul. Sienkiewicza budynkami parterowymi.

8) Wniosek na wdrożenie starań o zatrzymanie pociągów przy budce Nr. 74.

9) Reskrypt Tymczas. Zarządu Powiatu w sprawie wprowadzenia w Nowym Sączu ustawy o nadzorze nad buhajami.

10) Wniosek na wniesienie starań o zezwolenie na używanie herbu miejskiego w nowych pieczęciach urzędowych Mag.

11) Wniosek na odpisanie należności za prąd elektryczny z powodu nie ściągłości.

12) Oświadczenie się w sprawach przemysłowych.

13) Prośby o przyjęcie do Związku Gminy.

Przed przystąpieniem do załatwienia spraw znajdujących się na porządku dziennym postawił r. Górka wniosek by w związku zamierzoną budową linii kolejowej Nowy Sącz — Szczawnica, Magistrat względ. prez. Dr. Sichrawa dołożył wszelkich starań by budowa tej linii kolejowej doszła do skutku oraz by przyspieszono budowę dworca towarowego na dotychczasowym przystanku Nowy Sącz. Wniosek ten jakoteż i wniosek asesora Jankiewicza w sprawie budowy

nowego a trwałego mostu na gościńcu Nowy Sącz Stary Sącz, Rada miejska uchwaliła.

Następnie interpelowali r. Fiałkowski w sprawie uruchomienia kiosków inwalidzkich, oraz r. Celewicz w sprawie przywrócenia studziń wodociagowych na Załubinczu, do stanu używalnego. Odnośnie do pierwszej interpelacji wyjaśnił prez. Dr. Sichrawa, że uruchomienie kiosków inwalidzkich mimo ich wybudowania uległo w zwłoce a to wskutek nader silnych mrozów, atoli obecnie kioski te zostaną uruchomione. Odnośnie zaś do drugiej interpelacji wyjaśnił radca inż. Cyło, że wobec zamarnięcia studziń tych na głębokość półtora metrowa musiano poczekać aż studnie te częściowo bodaj odtają, a gdy to obecnie nastąpiło przystąpi się niezwłocznie do ich naprawy.

Następnie przystąpiono do załatwienia spraw znajdujących się na porządku dziennym posiedzenia.

I tak postanowiono sprzedać miejski kamieniołom w Kluszkowcach, Spółce Kamieniołomy miast Małopolskich w Krakowie. Kamieniołomy te składają się z 16 morgów gruntu oraz prawa 50 letniej dzierżawy 13 morgów gruntu wraz z koncesją na otwarcie kamieniołomu. Referent wiceprez. Nowakowski uzasadniał powód sprzedaży tem, że gmina miasta Nowego Sącza nie posiada dostatecznych funduszy na uruchomienie tych kamieniołomów, cena sprzedażna przewyższa dwukrotnie koszt nabycia ich przez Gminę oraz obowiązkiem nabywców do dostawy potrzebnej miastu ilości tak kostki granitowej jak i żwiru. Prócz bowiem ceny kupna wnoszącej 200.000 zł. z której 80.000 zł. płatnych jest przy podpisaniu kontraktu, reszta zaś w 3 ratach kwartalnych z 8 pr. odsetkami, obowiązany jest nowonabywca dostarczać miastu Nowy Sącz rok rocznie przez cały czas istnienia kamieniołomu po 3.000 metrów obrobionego kamienia brukowego po 2.000 metrów tłucznia a to po cenie jaką placą członkowie uprzywilejowanej Spółki. Nadto zaś obowiązany jest nabywca dostarczyć miastu w czasie do końca lipca br. 500 ton kostki. Warunki te zatem są nader korzystne wobec czego referent stawia wniosek by Rada miejska sprzedaż tych kamieniołomów uchwaliła. Po dyskusji zapadła uchwała by kamieniołomy te sprzedać z tem atoli zastrzeżeniem że obowiązki nabywcy wobec miasta zostaną hipo-

Inż. Ferd. Gerżabek

Razem młodzi przyjaciele!

III. Impresje.

A Wisła zapytała, cóż ona wam o sobie i o was opowie? „Pamiętam — ci ja sobie” — zabelkoce tajemniczą mową wody — „tysiąclecia temu... wody moje ogromne huczały pieśń mocy!... przebiegały nieprzebyte bory!... Pamiętam — ci ja w borach tych sigilarje, paprocie i lepidendrony... Pamiętam, jak podmywałam je, wyrzywałam z gleby i niosłam na wieczną pamiątkę życia mego, pracy mej ogromnej i składałam w przeoblrzmych składach na opał tysiącleci późniejszych. Pamiętam — ci ja, olbrzymie jaszczurki i pterodaktyle!...

I pamiętam, jak wody te moje walały — od miejska, gdzie dziś Bydgoszcz leży tam... ku zachodowi! I pamiętam, jak Odra, Elba, Wesera i Ren, Tamira i Tay do mnie wlewały swe wody!.

Pamiętam — ci ja sobie, jak tysiąclecia później tysiąclecia temu, nad brzegami Bałtyku od Danii dzisiejszej po Niemem, rozbrzmiewała wszędy mowa Słowian!

Nad brzegami memi, na ostrowach i tajemniczych niedostępnych kniejach, nad źródłami, w cieniach lip i dębów ogromnych, czaiły się gontyny, poświęcane marzannie, perunowi, rade-gastem, ładom, lubom i pogodom; a wody moje zamieszkiwały toplotnie i toplotnie, rusiatowie i rusalki; a dzierżawa moje, przelatywały świsły i poswisły i stychać było w nich tętent Światowida, przebiegającego. Słowiańszczyznę od wschodu na zachód z zachodu na wschód!

Świątynia Światowida w Areonie, której fundamenty dotąd na północnym cyplu Rugii pokazują, ściagała do siebie pielgrzy-

mów aż hen! z pod Kaukazu. Globalne przewroty, od Was niezawście skróciły ma drogę odciążając odmiennie wszystkie dopływy zaczawszy od Odry! wzięły koryto, odebrały moc! A niegoda Wasza a żarłoczność niemców; ślepotą Wasza, a wzrok wytknię w wielowieczną przyszłość niemców; ograniczoność Wasza i opór w przyjęciu wiary Chrystusowej!... ziemi gład u Sasów; arcybiskup Adelgut, tworzący i prowadzący kucyaty przeciwko słowianom okrucieństwo i sprawność Henryka Ptasznika zachłanność Danii na wybrzeża morskie, a później pód Szwedów do opano-wania morza bałtyckiego, wyrzuciły Was z tamtejszych siedzib, odsadziły od morza, wyparły po Gdańsk Buta, zdradzieckich i łochrliwych, zbyt wygodnych a ślepych ksiąząt mazowieckich, przetrzuciła Rycerzy krzyżowych Niemców, z tej najgorszej, naj-obłudniejszej, najwięcej przeniewierczej sorty — umożliwiły im opanowanie ujść moich aby nie zawsze!... Czy Wy odczuwacie jak mnie boli ta pamięć zamierzełej, zmarnionej wielkości a smutna rzeczywistość z dziś? ...

Czy Wy odczuwacie młch Waszych usiłowań, smutną pół-celowość? hańbę położenia?...

Popatrzcie na koryto moje i moich pobocznych... na moje i ich zantędbanie!... ciszę na wodach miych leżącą, ciszę leniwą, smenną, nie budzoną stukiem maszyn okrętowych; nie przerywaną szumem wody zaburzanej szruaa motoryczną, ani wrzawą ludzi pracą ich w portach, w portach których niema? ...

Czy Wy odczuwacie ten mój smutek obiektywny, leżący w smutku całej sytuacji?

„Życiście czytali kiedy nowelkę Kiplinga: Riki tiki tawi”? Przypomnijcie sobie opisaną tam walkę okulternika, węża o ogromnej sile z małym szczurkiem, zwanym riki tiki tawi, którego z wężem tym łączyła nienawiść na życie i śmierć?

Szczurek obsadził mu mianowicie głowę i dobrze trzymał w pazurach zatapiając jej i ostrze swoje coraz głębiej w mózgu przeciwnika, aż go ubezwładnił. I powiedziec, czy nie widziacie

wielkiej analogii zdarzenia owego z położeniem mojem, które jest położeniem Waszem?

Czy nie widzicie straszliwości tego położenia?

Czy Wy nie wiecie, że ujście me, to głowa moja, zdolna jedynie do zorganizowania w pełni życia mego? że to usta me, mogące wolać i rozumieć, imię me, które jest imieniem Waszem hen po całym świecie i nieć ten wodę życia; że to oczy me, że to słuch mój, oparcia do odsłuchu, i wyłot na świat?

I że to właśnie ujście me, racja mego bytu przybite jest ćwiekiem germańskim do rydwana germańskiego? że ten germański riki tiki tawi wpił w głowę ma, która jest głową Waszą pazury i kły, że — podobni jak dawni Krzyżacy — skrzykuje pomoc całej wielkiej Rzeczy. aby mnie ubezwładnić i udusić?!

Czy nie czujecie, jak ciało moje, które jest ciałem Waszem w potwornych skretach walki na życie i śmierć, mocuje się z nim jak ów okularnik, aby swą głowę ćwiekiem germańskim przy-biła, oderwać i wolnem polskiem powietrzem odetchnąć i wola!

Czy nie słyszycie odgłosy mych walk na terenie Genewy i Polski i czy rozumiecie teraz te fustle Gdańską, jaką sobie organizm dławionego a chcącego żyć narodu wytworzył, aby go Gdański wrzód nie udusił?

Czy fakt tego położenia nie wywoła odruchu śród Was sumienia i woli — i samoobrony?

Wiem, że tak się stanie, bo tak się stać musi, że Gdańsk będzie naszym, albo my umrzemy, że pojdziecie wszyscy, wola milionów — z sobą pogodzonych — na podobój mego ujścia i to wszystkim sposobami, jakie narodowi i państwu do rozporządzenia stoją i z biegiem czasu staną!...

A zatem: naprzód!

Razem młodzi przyjaciele! ! !

GOSPODARSTWO

36 morgowe dobrej ziemi
w tem 6 morgów lasu
wraz zabudowaniami
żywym i martwym
inwentarzem
5 km. od Nowego Sącza
do sprzedania
Wiadomość udziela
SCHMIDT WIKTOR
Chelmiec Niemiecki 43.
p. Nowy Sącz.

DOŁĘGLIWOŚCI USZU

Jak przytępiony słuch,
rwanie, strzykanie, szum,
i t.p. usuwa skutecznie
środek domowy
„GLIROSAN“ zł. 3.50
Cz. Adamczowski Poznań
Zwierzyniecka 1.

UNIEWAŻNIAM

książeczkę wojsk. wystawioną
przez P. K. U. Nowy Sącz
Augustyn Czap.

Najlepszy tłuszcz do
smażenia pieczenia i gotowania
POTOKOL



Najlepsze masło roślinne
POTOKANA
Najlepsza oliwa jadalna
:-: „POTOK” :-:

„POPRAD“

Tow. budowlano-przem. Sp. z ogr. odp
w Nowym Sączu Wótki Żeglarska.
Poleca na sezon budowlany materjał
drzewny iak łaty, rygle, belki de-
ski, itp. najlepszą cegłę i dachówkę
z własnej cegielni parowej. Spółka
podejmuje się budowy gotowych do-
mów i will. Wykonuje wyroby sto-
larskie na zamówienie. Przyjmuje się
również drzewo do przetarcia.

BACZNOŚĆ!

Wszelkie ogłoszenia do II.
Kurjera Codzien. przyjmuje
w Nowym Sączu
Oddz. II. Kurjera Codz.
ul. Jagiellońska I. 29.

NOWA
DRUKARNIA PODHALAŃSKA
w NOWYM SĄCZU
ul. Bohdana Zaleskiego (Rury)
Wykonuje wszelkie roboty
w zakres drukarstwa wchodzące.

PROWINCJA! Wyjazd do Warszawy zbyteczny!

Załatwiamy wszelkie zlecenia w sądach, urzędach państwo-
wych i komunalnych, instytucjach finansowych i wszystkich
innych.
Interwencje, zastępstwa, porady, informacje we wszelkich
sprawach. Windykacje weksli i należności. Wywiady.

Biuro „POMOC PRAWNO-HANDLOWA“
WARSZAWA, Nowy-Świat 28.

Prosimy załączać znaczki pocztowe na odpowiedź.

Korespondenci w całej Polsce poszukiwani.

Okręgowe Koło Związku Inwalidów Wojenn. Rz. P. w Nowym Sączu.

Ważne dla nierejestrowanych Inwalidów Wojennych

Długoletnie zabiegi Związku Inwalidów Wojennych
Rzp. Polskiej w sprawie dodatkowej rejestracji in-
walidów, których cierpienia lub kalectwo pozostaje
w związku przyczynowym ze służbą wojskową, zo-
stały ostatnio zrealizowane.

Ustawa o dodatkowej rejestracji inwalidów wojenn.
wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1929 r., a osoby ro-
szcujące prawo do zaopatrzenia z tytułu choroby oka-
leczenia lub śmierci, mogą dochodzić swych praw
TYLKO DO 31 GRUDNIA 1930 r.

Wszelkie agendy inwalidzkie przejdą obecnie z pod
zarządu wojskowego do Powiatowego Urzędu Inwa-
lidzkiego przy Starostwie, przeto wszyscy niezareje-
strowane inwalidzi zgłaszają swe pretensje już do
POWIATOWEGO URZĘDU INWALIDZKIEGO

Inwalidzi, którzy z różnych powodów przed 1 kwiet-
nia 1922 r. nie zostali zarejestrowani, a wskutek
tego dotąd praw inwalidzkich nie nabyli, winni bez-
względnie zgłosić się z posiadanymi dokumentami do
Okręg. Koła Związku Inwalidów Woj. Rz. P.
w Nowym Sączu, ul. Jagiellońska (obok Starostwa)
celem udzielenia im dokładnej informacji.

Nowy Sącz, dnia 6 kwietnia 1929

Za Zarząd Okr. Koła Zw. Inw. Woj. Rz. P. w Nowym Sączu

Sekretarz:
Pryszcz Władysław

Przewodniczący:
Łobodziński Jan

Z Magistratu król. woln. miasta

NOWEGO SĄCZA

L. 6725 29,

W Nowym Sączu, dnia 18 kwietnia 1929

OGŁOSZENIE!

Dla celów porządkowych, dotyczących utrzymania skrzynek na po-
piół i śmieci domowe postanowiła Rada miasta Nowego Sącza uchwałą
z dnia 11. kwietnia 1929. na zasadzie §. 31. ustawy Gminnej wydać nastą-
pujące przepisy:

§. 1). Dotychczas używane skrzynki, wykonane ze zwykłych pa-
czek, większych pudeł, z cienkiego materiału sporządzonych a psujących
się nader szybko winny być skasowane.

Nowe skrzynki:

a). drewniane o wymiarach 50 x 50 cm. (wewn.) w otworze górnym
40 x 40 cm. w dnie, wysokości 60 cm. zaopatrzone W ZDEJMOWANĄ
NAKRYWKĘ, winny być wykonane z miękkich desek o grubości 1 cala
w stanie surowym, na narożach obite blachą i zaopatrzone w boczne
uchwyty, lub

b). żelazne z blachy pocynkowanej kształtu ściętego stożka o
wymiarach górnej średnicy 50 cm. dolnej 40 cm. wys. 60 cm.

UWAGA. Na życzenie Magistrat dostarczy takich skrzynek po
cenach własnych.

§. 2). Skrzynki należy umieszczać w podwórzu realności w miej-
scu łatwo dostępnym na podłożach i o ile możności pod daszkiem dla
ochrony przed gniciem i opadami atmosferycznymi.

§. 3). Skrzynki należy zawsze utrzymywać w porządku w tym
celu należy je co pewien czas oczyścić. Skrzynki zawsze winny być na-
kryte, aby wiatr nie roznosił papierów i popiołu po podwórzu.

§. 4. Zabrania się wrzucania do skrzynek przedmiotów stałych
JAK ZIEMI, CEGIEŁ, KAMIENI, RUMOWISKA, SNIEGU, LODU i t. p.
Odpadki takie obowiązany jest właściciel domu, względnie lokator, usu-
wać własnym kosztem i wywozić na miejsca wskazane przez Magistrat.

ŚMIECIE I ODPADKI. KTÓRE MOŻNA SPALIĆ, jak papiery,
szmaty, słome, kości, wióra i t. p. należy o ile możności SPALIĆ w pie-
cach kuchennych.

§. 5). Skrzynki, które skutkiem zużycia lub zepsucia stały się
nazdatne do użytku, należy usunąć, a w ich miejsce dostawić nowe.

§. 6). W planach na nowobudowę, a także w innych przedkładanych
Magistratowi do zatwierdzenia, należy względnie i wskazać miejsce na
którem skrzynki będą ustawione.

§. 7). Bramy domów względnie podwórców winny być w dniach
wyznaczonych dla wozu śmieci w danej dzielnicy otwierane najpóźniej
O GODZINIE 5 1/2 RANO. Funkcjonariusze wywozu śmieci nie mogą tra-
cić czasu czekać na otwarcie bram.

§. 8). Wszyscy właściciele tych realności, które podlegają przy-
musowi wywozu śmieci przez miejski Zakład czyszczenia miasta winni
się zaopatrzyć w opisane wyżej skrzynki W TERMINIE DO 3-ch MIE-
SIĘCY od daty ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

§. 9). Nad przestrzeganiem powyższych przepisów czuwać będą
organa miejskie.

§. 10). Wszelkie przekroczenia przepisów niniejszego rozporzą-
dzenia KARANE BĘDĄ GRZYWNĄ DO 100 ZŁOTYCH LUB ARESZTEM
DO DNI 7-MIU.

§. 11). Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem
ogłoszenia.

UWAGA: Skrzynki zamawiać można w
kancelarii Wyd. techn. Magistratu I. piętro
Nr. 35. w terminie do końca maja br.

Burmistrz
Dr. ROMAN SICHRAWA.